

METSIIN PERUSTUVA VAPAA-AJANVIETTO LIIKEIDEANA

Tiivistelmä

Matkailu on tällä hetkellä maailman eniten kasvava teollisuudenala, merkittävä työllistäjä ja hyvinvointia tuova elinkeino. Kasvua on etenkin ulkomaisista asiakkaista, mutta taantuman myötä myös kotimaanmatkailu on lisääntynyt. Matkailukeskittymien lisäksi ja etenkin niiden yhteyteen on syntynyt runsaasti pienyrityksiä, jotka voivat tuottaa joustavia ja räätälöityjä aktiviteetteja sekä tarjota alihankintana lisäpalveluja matkailukeskittymille ja alan kärkiyrityksille.

Luonto on Suomen matkailun paras vetovoimatekijä ja siihen kohdistuu runsaasti kasvuodotuksia. Luontoon perustuva matkailu voi sisältää useita eri teemoja ja painotuksia, variaatioiden määrä on lähes rajaton; suo, metsä, vesistöt, tarinat, mytologia, perinteiset työtavat, kasvit, kulttuurimaisemat, nykymetsänhoito, terveys, luonnosta saatava ravinto, metsästys, kalastus, luonnon ja eläinten tarkkailu jne. Luontoyrittäjyys koostuukin monesta eri toimialasta. Yrittäjyyden menestymisen edellytys on tarjota ympäri vuoden laadukkaita palveluja hyödyntäen puhdasta luontoa, suomalaista kulttuuria ja kestävä matkailun periaattein rakennettuja matkailukohteita. Luontomatkailu ja siihen liittyvä yritystoiminta tuo maaseudulle lisää taloudellisia kannustimia luonnon, kulttuurimaiseman ja muun ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseksi, joten tällä toiminnalla saattaa hyvinkin olla vaikutuksia myös maamme metsäluonnon ja kulttuuriperinnön säilyttämiseen. Luontomatkailu siirtää perinnettä eteenpäin hyödyntämällä myös mm. vanhaa ruokakulttuuria ja esimerkiksi kylätarinoita ohjelmapalveluissa.

Miksi maksaa luonnossa liikkumisesta?

Suomalaiset ovat perinteisesti liikkuneet luonnossa omin avuin ja tästä syystä metsiin liittyvän vapaa-ajan tuotteistaminen on haastavaa; miksi kukaan maksaisi siitä, että saa kulkea luonnossa? Kuitenkin ihmisten luontosuhde täällä kotimaassakin on muuttunut; kaipuu luontoon on säilynyt, mutta toisaalta kaupungistuminen on vieraannuttanut luonnosta ja samalla lisännyt tarvetta opastetulle luontoretkeilylle, kun erätaidot ja uskallus liikkua luonnossa ovat heikentyneet; opasta tarvitaan luonnossa liikkumisen tulkiksi ja turvaksi. Ammattitaitoinen opas voi syventää luonnon kokemista ja välittää moniaistisesti luonnon tarjoamia elämismahdollisuuksia. Työelämän fyysisten ja psyykkisten oireiden helpotusta haetaan myös luonnosta; rentoutuminen, terapia ja terveys ovat syitä etsiä luontoretkeille. Luonnossa liikkumiseen on tullut myös uusia välineitä, joihin tarvitaan opastusta; harva pääsee hiihtämään muutoin kuin ohjatuilla retkillä metsäsuksilla koskemattomassa luonnossa, lumikenkäilemään, ajamaan koiravaljakolla, mönkijällä tai moottorikelkalla, ratsastamaan jne. Ohjatut erilaiset luontoseikkailut, roolipelit, tapahtumat ym. ohjelmalliset tilaisuudet luonnossa ovat myös hyvin kysytyjä. Erityisesti kohteiden historiaan, mytologiaan, kansanperinteeseen tai kylätarinoihin liittyvät ja niitä esittelevät näytelmälliset ohjelmapalvelut ovat lisänneet suosiotaan myös metsissä. Suomalainen(kaan) ei tunne luontoaan enää niin hyvin kuin ennen; lasten ja nuorten luonnontuntemus on heikentynyt hälyttävästi. Edes maaseudulla asuvat lapset eivät välttämättä erota kuusta ja mäntyä toisistaan. Ammattitaidolla ja mielenkiintoisesti toteutetut opastetut luontoretket lisäävät myös lasten ja nuorten kiinnostusta luontoon.

Metsiin liittyvän vapaa-ajan tuotteistamisessa on muistettava kohderyhmät ja se, että myytävällä tuotteella on oltava jotakin erityisarvoa ja sisältöä, joka auttaa kokemaan, näkemään, kuulemaan ja aistimaan enemmän ja jotakin erityistä. Asiakkaalle on annettava riittävä etukäteisinformaatio tuotteesta. Ammattitaidolla, asiantuntemuksella, turvallisuusseikkojen huomioimisella, asiakaspalvelulla, kiireettömyydellä, luonnon arvojen huomioon ottamisella ym. luodaan hyvä kokemus, elämys.

”Metsän seinä on vain vihreä ovi, josta valo ohjaa ystävänsä” Risto Rasa